

Información de la asignatura

Titulación: Grado en Maestro en Educación Primaria

Facultad: Facultad de Magisterio y Ciencias de la Educación

Código: 1160401 **Nombre:** Didáctica de la Lengua i Literatura

Créditos: 4,50 **ECTS** **Curso:** 4 **Semestre:** 1

Módulo: Enseñanza y aprendizaje de Lenguas

Materia: Lengua i literatura i la seua didàctica **Carácter:** Obligatoria

Rama de conocimiento: Ciencias Sociales y Jurídicas

Departamento: Lengua y Literatura

Tipo de enseñanza: Presencial / A distancia

Lengua/-s en las que se imparte: Valenciano

Profesorado:

1164A	<u>Maria Del Mar Montoro Martín</u> (Profesor responsable)	mar.montoro@ucv.es
1164B	<u>Vicente Gimeno Bosch</u> (Profesor responsable)	vicent.gimeno@ucv.es
1164DCT	<u>Maria Del Carme Agusti Aparisi</u> (Profesor responsable)	carme.agusti@ucv.es
1164ZA	<u>Amelia Arbiol Solaz</u> (Profesor responsable)	amelia.arbiol@ucv.es
116D122	<u>Maria Del Carme Agusti Aparisi</u> (Profesor responsable)	carme.agusti@ucv.es
116DPM5	<u>Luis Ramon Ferrer</u> (Profesor responsable)	lluis.ramon@ucv.es
116DPZ5	<u>Maria Del Mar Paulo Noguera</u> (Profesor responsable)	mar.paulo@ucv.es

116OL4	<u>Amelia Arbiol Solaz</u> (Profesor responsable)	amelia.arbiol@ucv.es
143DA	<u>Maria Del Mar Montoro Martín</u> (Profesor responsable)	mar.montoro@ucv.es
CAOL	<u>Maria Del Mar Paulo Noquera</u> (Profesor responsable)	mar.paulo@ucv.es
PR1AFD	<u>Maria Del Carme Agusti Aparisi</u> (Profesor responsable)	carme.agusti@ucv.es

Organización del módulo

Enseñanza y aprendizaje de Lenguas

Materia	ECTS	Asignatura	ECTS	Curso/semestre
Lingüística	4,00	Lingüística Aplicada	4,00	4/1
Idioma Moderno	12,00	Inglés	6,00	1/2
		Inglés II	6,00	2/1
Llengua i literatura i la seua didàctica	13,50	Didáctica de la Lengua i Literatura	4,50	4/1
		Formació Literària per a Mestres	4,50	3/1
		Llengua Oral i Escrita	4,50	1/1
Lengua y literatura y su didáctica	13,50	Didáctica de la Lengua y la Literatura	4,50	3/1
		Formación Literaria para Maestros	4,50	3/1
		Lengua Oral y Escrita	4,50	1/2

Conocimientos recomendados

L'alumnat comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits o multimodals, dels àmbits educatiu i professional, en la llengua vehicular de l'assignatura, per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

L'alumnat d'expressa de forma oral, escrita o multimodal, en la llengua vehicular de l'assignatura, amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials.

L'alumnat aplica, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar i valorar la informació de fonts diverses, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts i respectant els principis de propietat intel·lectual

Resultados de aprendizaje

Al finalizar la asignatura, el estudiante deberá demostrar haber adquirido los siguientes resultados de aprendizaje:

- R1 L'estudiant estableix els fonaments didàctics de l'àrea de Llengua i literatura d'Educació Primària, usant la lectura com a activitat bàsica d'accés a la construcció de sabers metadiscursius i metaliteraris i demostra el seu assoliment.
- R2 L'estudiant analitza materials didàctics identificant-hi els diferents elements que intervenen en el procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua i la literatura i demostra el seu assoliment tot relacionant-ho amb el currículum de l'etapa.
- R3 L'estudiant dissenya, de forma cooperativa, unitats de programació basades en els principis metodològics i didàctics propis de la Didàctica de la Llengua i la Literatura, tots aplicant els recursos i les estratègies treballats a l'aula.
- R4 L'estudiant s'expressa de forma eficaç en la llengua vehicular de l'assignatura tant a nivell escrit com oral, tot elaborant un discurs adequat, coherent, cohesionat i correcte a nivell gramatical i ortogràfic (Nivell C1 del MCER)

Competencias

En función de los resultados de aprendizaje de la asignatura las competencias a las que contribuye son: (valora de 1 a 4 siendo 4 la puntuación más alta)

BÁSICAS	Ponderación			
	1	2	3	4
CB2 Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio			X	

GENERALES	Ponderación			
	1	2	3	4
CG1 Conocer las áreas curriculares de la Educación Primaria, la relación interdisciplinar entre ellas, los criterios de evaluación y el cuerpo de conocimientos didácticos en torno a los procedimientos de enseñanza y aprendizaje respectivos.				X
CG2 Diseñar, planificar y evaluar procesos de enseñanza y aprendizaje, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes y profesionales del centro			X	
CG3 Abordar con eficacia situaciones de aprendizaje de lenguas en contextos multiculturales y plurilingües. Fomentar la lectura y el comentario crítico de textos de los diversos dominios científicos y culturales contenidos en el currículo escolar.			X	
CG10 Reflexionar sobre las prácticas de aula para innovar y mejorar la labor docente. Adquirir hábitos y destrezas para el aprendizaje autónomo y cooperativo y promoverlo entre los estudiantes.			X	

ESPECÍFICAS	Ponderación			
	1	2	3	4
CE44 Conocer el currículo escolar de las lenguas y la literatura				X

Sistema de evaluación de la adquisición de las competencias y sistema de calificaciones

Modalidad presencial

Resultados de aprendizaje evaluados	Porcentaje otorgado	Instrumento de evaluación
R1, R2, R3, R4	15,00%	Exposición oral de trabajos grupales e individuales: sistemas de autoevaluación (oral, escrita, individual, en grupo). Pruebas orales (individual, en grupo, presentación de temas-trabajos)
R1, R2, R3, R4	10,00%	Participación activa en las sesiones teórico-prácticas, los seminarios y las tutorías: escala de actitudes (para recoger opiniones, valores, habilidades sociales y directivas, conductas de interacción)
R1, R2, R3, R4	50,00%	Pruebas escritas: pruebas objetivas de respuesta corta, de desarrollo.
R1, R2, R3, R4	25,00%	Proyectos. Trabajos de desarrollo y/o diseño

Observaciones

Aquesta assignatura forma part del mòdul Ensenyament i aprenentatge de llengües, concretament de la matèria Llengua i literatura i la seua didàctica.

Per a la superació de l'assignatura és necessari evidenciar en totes les produccions orals i escrites un domini lingüístic equivalent al Nivell C1 (Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües).

La superació de l'assignatura implica l'obtenció d'una qualificació final igual o superior a 5/10, sempre que la qualificació de la prova escrita siga també igual o superior a 5/10.

Criteri de concessió de las Matrícules d'Honor: Aquells que obtinguen els millors resultats a partir del 9. Només es podrà posar una Matrícula d'Honor cada 20 alumnes i aquesta estarà supeditada a la correcció ortogràfica i gramatical i a la consideració discrecional confirmada pel docent que signa l'acta.

La **prova escrita** (50%) constarà de dos parts:

1. PART PRÀCTICA (30%). Aquesta part, a elecció del professorat, contemplarà:
Dissenyar una situació d'aprenentatge/unitat de programació en Educació Primària
Elaboració de propostes didàctiques per al desenvolupament de la llengua oral en Educació Primària
2. PART TEÒRICA (20%). Aquesta part, a elecció del professorat, contemplarà:
- Preguntes curtes sobre els continguts teoricopràctics de la matèria

- Test o qüestionari sobre els continguts teoricopràctics de la matèria
- Elaboració de ressenyes crítiques d'articles acadèmics

Avaluació única: Excepcionalment podran acollir-se a aquest sistema d'avaluació aquells alumnes que, de manera justificada i acreditada, no puguem sotmetre's al sistema d'avaluació contínua, si ho sol·liciten al professor responsable de l'assignatura dins el primer mes del semestre en què aquesta s'imparteix.

En aquest cas, l'avaluació única consistirà en la realització d'una prova que permeta de valorar l'adquisició de totes les competències pròpies de l'assignatura per part de l'alumne/a

Modalidad a distancia

Resultados de aprendizaje evaluados	Porcentaje otorgado	Instrumento de evaluación
R1, R2, R3, R4	50,00%	Pruebas escritas: pruebas objetivas de respuesta corta, de desarrollo. Proyectos. Informes/Memorias de prácticas. Trabajos de diseños, desarrollo
R1, R2, R3, R4	10,00%	Participación activa en las sesiones teórico-prácticas, los seminarios y las tutorías: escala de actitudes (para recoger opiniones, valores, habilidades sociales y directivas, conductas de interacción)
R1, R2, R3, R4	40,00%	Proyectos. Trabajos de desarrollo y/o diseño

Observaciones

Aquesta assignatura forma part del mòdul Ensenyament i aprenentatge de llengües, concretament de la matèria Llengua i literatura i la seua didàctica.

Per a la superació de l'assignatura és necessari evidenciar en totes les produccions orals i escrites un domini lingüístic equivalent al Nivell C1 (Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües).

La superació de l'assignatura implica l'obtenció d'una qualificació final igual o superior a 5/10, sempre que la qualificació de la prova escrita siga també igual o superior a 5/10.

Criteri de concessió de las Matrícules d'Honor: Aquells que obtinguen els millors resultats a partir del 9. Només es podrà posar una Matrícula d'Honor cada 20 alumnes i aquesta estarà supeditada a la correcció ortogràfica i gramatical i a la consideració discrecional confirmada pel docent que signa l'acta.

La **prova escrita** (50%) constarà de dos parts:

1. PART PRÀCTICA (30%). Aquesta part, a elecció del professorat, contemplarà:
Dissenyar una situació d'aprenentatge/unitat de programació en Educació Primària
Elaboració de propostes didàctiques per al desenvolupament de la llengua oral en Educació Primària
2. PART TEÒRICA (20%). Aquesta part, a elecció del professorat, contemplarà:

- Preguntas curtes sobre els continguts teoricopràctics de la matèria
- Test o qüestionari sobre els continguts teoricopràctics de la matèria
- Elaboració de ressenyes crítiques d'articles acadèmics

Durant la realització del curs, l'alumnat haurà de llegir dues lectures.

Aquestes lectures seran avaluades mitjançant una exposició oral o una prova escrita. L'alumnat podrà escollir les lectures que llegirà a partir d'una llista que serà facilitada pel professorat el primer dia del curs.

Avaluació única: Excepcionalment podran acollir-se a aquest sistema d'avaluació aquells alumnes que, de manera justificada i acreditada, no puguem sotmetre's al sistema d'avaluació contínua, si ho sol·liciten al professor responsable de l'assignatura dins el primer mes del semestre en què aquesta s'imparteix.

En aquest cas, l'avaluació única consistirà en la realització d'una prova (100%) que permeta de valorar l'adquisició de totes les competències pròpies de l'assignatura per part de l'alumne/a

CRITERIOS PARA LA CONCESIÓN DE MATRÍCULA DE HONOR:

De conformidad con la normativa reguladora de la evaluación y la calificación de la asignatura vigente en la UCV, la mención de "Matrícula de Honor" podrá ser otorgada a los alumnos que hayan obtenido una calificación igual o superior a 9.0. El número de "Matrículas de Honor" no podrá exceder del cinco por ciento de los alumnos matriculados en el grupo en el correspondiente curso académico, salvo que el número de alumnos matriculados sea inferior a 20, en cuyo caso se podrá conceder una sola "Matrícula de Honor". De forma excepcional, se podrá asignar las matrículas de honor entre los diferentes grupos de una misma asignatura de manera global. No obstante, el número total de matrículas de honor a conceder será el mismo que si se asignaran por grupo, pero pudiéndose éstas, repartirse entre todos los alumnos en función de un criterio común, sin importar el grupo al que pertenece. Los criterios de concesión de "Matrícula de Honor" se realizará según los criterios estipulados por el profesor responsable de la asignatura detallado en el apartado de "Observaciones" del sistema de evaluación de la guía docente.

Actividades formativas

Las metodologías que emplearemos para que los alumnos alcancen los resultados de aprendizaje de la asignatura serán:

M1	Clase magistral participativa
M3	Aprendizaje por proyectos
M4	Contratos de aprendizaje
M5	Trabajo en seminarios

M7	Trabajo cooperativo/colaborativo
M9	Tutoría grupal
M10	Tutoría individual
M11	CLASE MAGISTRAL PARTICIPATIVA
M13	TRABAJO EN SEMINARIO
M15	APRENDIZAJE POR PROYECTOS
M16	Contratos de aprendizaje
M18	Trabajo Cooperativo/Colaborativo
M19	TUTORÍA INDIVIDUAL
M20	TUTORÍA GRUPAL

MODALIDAD PRESENCIAL

ACTIVIDADES FORMATIVAS DE TRABAJO PRESENCIAL

	RESULTADOS DE APRENDIZAJE	HORAS	ECTS
Clase teórica M1, M3, M5, M7, M9, M10	R1, R2, R3, R4	25,00	1,00
Clase práctica M1, M3, M5, M7, M9, M10	R1, R2, R3, R4	21,00	0,84
Tutoría M9, M10	R4	2,00	0,08
Evaluación M3, M5, M7	R1, R2, R3, R4	2,00	0,08
TOTAL		50,00	2,00

ACTIVIDADES FORMATIVAS DE TRABAJO AUTÓNOMO

	RESULTADOS DE APRENDIZAJE	HORAS	ECTS
Trabajo en grupo M3, M5, M7, M9	R1, R2, R3, R4	25,00	1,00
Trabajo Autónomo M3, M5, M7, M9, M10	R1, R2, R3, R4	37,50	1,50
TOTAL		62,50	2,50

MODALIDAD A DISTANCIA

ACTIVIDADES FORMATIVAS SÍNCRONAS

	RESULTADOS DE APRENDIZAJE	HORAS	ECTS
Clase teórica. Modalidad a distancia. M11, M13, M15	R1, R2, R3, R4	20,00	0,80
Clase práctica. Modalidad a distancia. M11, M15, M18	R1, R2, R3, R4	10,00	0,40
Tutorías individuales. Modalidad a distancia. M19	R1, R2, R3, R4	2,00	0,08
Evaluación. Modalidad a distancia. M16, M18	R1, R2, R3, R4	2,00	0,08
TOTAL		34,00	1,36

ACTIVIDADES FORMATIVAS ASÍNCRONAS

	RESULTADOS DE APRENDIZAJE	HORAS	ECTS
Actividades de trabajo individual. Modalidad a distancia. M13, M15, M16, M18	R1, R2, R3, R4	43,30	1,73
Trabajo en grupo. Modalidad a distancia. M13, M15, M16, M18	R1, R2, R3, R4	24,20	0,97
Clase teórico-práctica. Modalidad a distancia. M15, M18	R1, R2, R3, R4	11,00	0,44
TOTAL		78,50	3,14

Descripción de los contenidos

Descripción de contenidos necesarios para la adquisición de los resultados de aprendizaje.

Contenidos teóricos:

Bloque de contenido	Contenidos
Tema 1. El sistema educatiu valencià plurilingüe	1.1 Marc legal. 1.2. Dificultats i reptes
Tema 2. Ensenyament aprenentatge de la llengua oral en Educació Primària	2.1 Dificultats dels aprenents en Educació Primària 2.2 Eines per a desenvolupar la llengua oral en Educació Primària
Tema 3. Reflexió sobre la pràctica docent	3.1.) Investigació a l'aula d'Educació Primària 3.2.) Propostes innovadores
Tema 4. Programar en l'assignatura de Llengua i literatura	4.1.) Unitat de programació en Educació Primària. 4.2.) Disseny de la unitat de programació en Educació Primària

Organización temporal del aprendizaje:

Bloque de contenido	Nº Sesiones	Horas
Tema 1. El sistema educatiu valencià plurilingüe	2,00	4,00
Tema 2. Ensenyament aprenentatge de la llengua oral en Educació Primària	7,00	14,00
Tema 3. Reflexió sobre la pràctica docent	6,00	12,00
Tema 4. Programar en l'assignatura de Llengua i literatura	10,00	20,00

Referencias

- ALEJO, F. (2010) "Las competencias básicas y la formación del profesorado" *Lenguaje y Textos*, núm 32, p. 51-57.
- BALLESTER, J. (1999) *L'educació literària*. València: Universitat de València.
- BOMBINI, G. (2006) Reinventar la enseñanza de la lengua y la literatura. *Buenos Aires: Libros del Zorzal*.
- CAMACHO, S. - SÁENZ, O. (2000) *Técnicas de comunicación eficaz para profesores y formadores*. Alcoi: Marfil.
- CAMPS, A. (coord.) (2000) Recerca i formació en didàctica de la llengua. *Barcelona: Graó*.
- CAMPS, A. (coord.) (2001) El aula como espacio de investigación y reflexión: investigaciones en didáctica de la lengua. *Barcelona: Graó*.
- CAMPS, A. (coord.) (2006) Diálogo e investigación en las aulas. Investigaciones en didáctica de la lengua. *Barcelona: Graó*.
- CASSANY, D. – LUNA, M. – SANZ, G. (1993) *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó.
- CERRILLO, P. C. (2007) *La animación a la lectura desde edades tempranas*. Alicante: Biblioteca Virtual Cervantes.
(www.cervantesvirtual.com/servlet/SirveObras/78030628760169464021457/index.htm).
- COLOMER, T. (1998) *La formación del lector literario*. Madrid: FGSR.
- DOLZ, J. – GAGNON R. – RIBERA, P. (2013) *Producció escrita i dificultats d'aprenentatge*. Barcelona: Graó.
- DURÁN, C. (2011) "El currículum i la programació de llengua i literatura" *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, núm. 54, p. 86-92.
- FERNÁNDEZ-BALBOA, J. M. (2002) *La autoevaluación como práctica promotora de la democracia y la dignidad*. USA: Montclair-StateUniversity.
- GONZÁLEZ LAS, C. – MADRID, D. (ed.) (2005) *Estrategias de innovación docente en didáctica de la lengua y la literatura*. Granada: Grupo Editorial Universitario.
- GUASCH, O. (coord.) (2010) *El tractament integrat de les llengües*. Barcelona: Graó.
- LOMAS, C. (1999) *Cómo enseñar hacer cosas con las palabras*. Barcelona: Paidós.
- LOMAS, C. (2011) "El poder de las palabras y las palabras del poder. Enseñanza del lenguaje y educación democrática" *Textos de Didáctica de la Lengua y Literatura*, NÚM. 58, p. 9-21.
- LOMAS, C.; RUIZ, U. (2011) "Competencia comunicativa y educación democrática" *Textos de Didáctica de la Lengua y Literatura*, NÚM. 58, p. 5-8.
- LÓPEZ, Á. I GALLARDO, B. (ed.) (2005) *Conocimiento y lenguaje*. Valencia: PUV.
- MAÑÚ, J.M.; GOYARROLA, I. (2011) *Docentes competentes. Por una educación de calidad*. Madrid: Narcea.
- MENDOZA, A. (2004) *La educación literaria: bases para la formación de la competencia lecto-literaria*. Màlaga: Aljibe.
- MENDOZA, A. (coord.) (1998) *Conceptos clave en Didáctica de la Lengua y la Literatura*.

Barcelona: Horsori-SEDLL-ICE.

MENDOZA, A. (coord.) (2003) *Didáctica de la lengua y la literatura*. Madrid: Pearson Educación.

MILIAN, M. (2011) "Com treballem a l'aula. Les seqüències didàctiques per aprendre llengua i ensenyar-ne" *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, núm. 54, p. 77-85.

MILIAN, M. (2012) "El model de seqüència didàctica vint anys després. Un model vàlid per ensenyar a aprendre i per aprendre a ensenyar" *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, núm. 57, p. 8-21.

MOLIST, P. (2008) *Dins del mirall. La literatura infantil i juvenil explicada als adults*. Barcelona: Graó.

PASCUAL, V. (2006) *El tractament de les llengües en un model plurilingüe per al sistema educatiu valencià*. València: Generalitat Valenciana.

RODARI, G. (2009) *Gramàtica de la fantasia*. Barcelona: Educaula.

SERRANO, J. I MARTÍNEZ, J. E. (coord.) (1997) *Didáctica de la lengua y la literatura*. Barcelona: Oikos-Tau.

SOUVIRON, B. (2010) "La didáctica de la lengua y la literatura. Orientaciones docentes para la formación universitaria en educación primaria" *Lenguaje y Textos*, núm 32, p. 121-126.

ZAYAS, F. (2012) *10 ideas clau: La competència lectora segons PISA*. Barcelona: Graó.